

15.2.2024

UUDEN MINNA CANTHIN KOULUN YMPÄRISTÖ, HAAPANIEMI

LAAJA LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

SISÄLLYSLUETTELO:

Tiivistelmä	1
Työryhmä	2
Päätösvaihtoehtojen kuvaus	2
Tiedon hankinta ja käyttö	2
Arvioinnin tulokset	2
Johtopäätökset	3

Tiivistelmä

Uuden Minna Canthin koulun ympäristön asemakaavan muutoksella tutkitaan yläkoulun ja päiväkodin sijoittamista Haapaniemen kaupunginosaan Mölymäen asuinalueelle. Alueella on voimassa kaksi asemakaavaa; Kaartokadun koillispuolella vuonna 2017 vahvistunut asemakaava sekä Kaartokadun lounaispuolella 1995 vahvistunut asemakaava. Koulun sijoittamista tutkitaan nykytilanteessa rakentamattomille, asuinkäyttöön kaavoitetuille tonteille, Mölymäenuiston urheilu- ja virkistyspalveluille kaavoitetun alueen viereen. Tonteilla on nykytilanteessa yhteensä 13 200 km² asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakentamista. Päiväkodin sijoittamista tutkitaan yleisen pysäköintialueen ja asuinkerrostalojen tonteille, joilla sijaitsee nykytilanteessa neljä puurakenteista 1940-luvulla valmistunutta asuinrakennusta.

Asemakaavan muutoksen tarve perustuu Kuopion kaupunginvaltuuston kesällä 2023 tekemään yläkouluverkostopäätökseen. Yläluokkien opetusta järjestetään keskeisellä kaupunkialueella tulevaisuudessa kuudessa eri peruskoulussa; Puijonsarvessa, Hatsalassa, Pyörössä, Minna Canthin koulussa, Jynkänlahdessa tai Lippumäessä sekä Hiltulanlahdessa. Esitetyistä kouluista peruskorjattavia tai uudisrakennettavia olivat Puijonsarven koulua lukuun ottamatta kaikki. Kuuden yläkoulun mallin toteuttamisen ensimmäinen vaihe on uuden Minna Canthin koulun rakentaminen Mölymäen alueelle. Koulun siirtäminen nykyiseltä paikaltaan keskeisemmälle sijainnille perustuu koulun logistiikan ja toiminnallisuuden parantamiseen. Koulupäätöksen taustalla on tulevien uudisrakentamishankkeiden ketjuttaminen; valmistuttuaan vuonna 2027 uusi Minna Canthin koulu toimii Hatsalan klassillisen koulun väistökouluna. Väistökoulutarpeen päättyessä uuden Hatsalan klassillisen koulun valmistuessa Minna Canthin koulu siirtyy Mölymäelle rakennettuihin tiloihin.

Varhaiskasvatuspalveluiden osalta Haapaniemellä ei ole tällä hetkellä pysyvää päiväkotia. Vanha Haapaniemen päiväkoti poistui käytöstä lokakuussa 2022, myös vuorohoito siirtyi keskustan alueella tuolloin uuteen Mustinlammen päiväkotiin Kuntolaaksoon. Keskustan alueen päiväkotien kiinteistöjen korjausten vuoksi keskustan alueelle avattiin tammikuussa 2022 väistötilaksi väliaikainen 10-ryhmäinen Mölymäen päiväkoti. Mölymäen päiväkodin alaisuuteen kuuluu lisäksi kaksi esiopetusryhmää, jotka toimivat Haapaniemen koululla. Mölymäen

päiväkodin vuokrasopimus ja toiminta päättyy noin vuoden 2030 lopussa, jolloin verkostosta poistuu 10 päiväkotiryhmää. Haapaniemelle esitetty uusi Haapaniemen päiväkoti (6-8 ryhmää) rakennetaan alueen pysyväksi päiväkodiksi. Uuden päiväkodin sijaintia kerrostalo- ja pientaloalueiden välissä, olemassa olevan alakoulun ja kaavoituksessa olevan yläkoulun läheisyydessä, pidetään hyvänä. Alueen asuntorakentamisen ja väestöennusteiden mukaan vuoteen 2035 mennessä alueelle tarvitaan paikkoja noin 10 varhaiskasvatuksen ryhmälle ja 220 lapselle. Uusi Haapaniemen päiväkoti täyttää hieman yli puolet tästä paikkatarpeesta. Mölymäen alueelle on tarvittaessa mahdollista sijoittaa myös pienempi yksityinen päiväkoti.

Työryhmä

Lapsivaikutusten arviointiin on osallistunut seuraavat tahot:

Anne Partanen, Jaana Keränen/ Asemakaavoitus, Kuopion kaupunki

Katri Hiltunen/ Asuminen ja palveluverkosto, Kuopion kaupunki

Liisa Kaksonen, Laura Pikkusaari/ Tilapalvelut, Kuopion kaupunki

Tarja Hosionaho, Taina Vainio, Mika Kuitunen/ Kasvun ja oppimisen palvelualue, Kuopion kaupunki

Päätösvaihtoehtojen kuvaus

Esitetään uuden Minna Canthin koulun sijoittamista Haapaniemelle, Kaartokadun koillispuolelle sekä päiväkodin sijoittamista Kaartokadun lounaispuolelle. Palvelut sijaitsevat vahvan joukkoliikennevyöhykkeen alueella, joka takaa erityisesti yläkouluikäisten tasa-arvoisen mahdollisuuden järjestää koulumatka joukkoliikennettä käyttäen. Sijainti Mölymäenpuiston liikuntapaikkojen vieressä takaa terveyttä edistävän ympäristön helpon saavutettavuuden sekä resurssiviisaan hyödynnettävyyden. Kouluhankkeen ketjutettujen aikataulujen myötä asemakaavan muutos mahdollistaa uuden Minna Canthin koulun rakentamisen sekä sen hyödyntämisen Hatsalan klassillisen koulun väistötilana koulun uudisrakentamisen aikana. Ketjutettu käyttö on kaupungin resurssiviisaustavoitteiden mukaista. Uuden päiväkodin sijoittaminen asemakaavanmuutoksessa osoitettuun paikkaan Mölymäelle ratkaisee Haapaniemen varhaiskasvatuksen pysyvien tilojen tarpeen pitkälle tulevaisuuteen.

Tiedon hankinta ja käyttö

Arvioinnin taustatietona käytettävä tieto on saatu Kuopion kaupungin päätöksentekoasiakirjoista sekä palveluverkosto- ja hankesuunnitteluprosesseista.

Arvioinnin tulokset

Lapsen edun ensisijaisuus

Hanke toteuttaa kuopiolaisten lasten etua palveluverkoston kattavuutta sekä terveellisten ja turvallisten oppimistilojen tarjontaa vahvistamalla. Asemakaavan muutoshanke mahdollistaa

uuden koulun rakentamisen sekä Minna Canthin että Hatsalan klassillisen koulun oppilaille ketjutetun väistötilla- ja rakentamisaikataulun myötä. Kaavamuutoksen sekä uuden koulun ja päiväkodin valmistuttua alueella toteutuu yhtenäinen polku varhaiskasvatuksesta lukioon; uusi Haapaniemen päiväkoti- Haapaniemen alakoulu- Minna Canthin yläkoulu- taidelukio Lu- mit.

Uusi Haapaniemen päiväkoti turvaa suuren osan Haapaniemen alueen (sis. Mölymäki) varhaiskasvatuksen paikoista Mölymäen väliaikaisen päiväkodin poistuessa käytöstä 2030-luvun alussa.

Lapsen oikeus syrjimättömyyteen

Haapaniemelle sijoittuessa koulun ja päiväkodin palvelut sijaitsevat vahvan joukkoliikenteen palvelualueella eli ovat helposti ja tasapuolisesti saavutettavissa. Päiväkoti on tärkeä lähipalvelu asuinalueella ja mahdollistaa liikkumisen jalan ja polkupyörällä.

Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen

Minna Canthin ja Hatsalan klassillisen koulun uudistamisen mahdollistava asemakaavan muutos varmistaa nuorille nykyaikaiset ja terveelliset oppimistilat. Alueen suunnittelussa pyritään varmistamaan lapsille ja nuorille turvalliset liikenneyhteydet ja mahdollisuudet virikkeelliseen oppimisympäristöön. Koulun sijainti Mölymäenpuiston vieressä mahdollistaa aktiivisen käytön sekä kouluaikana että sen ulkopuolella. Hyvät joukkoliikenneyhteydet tukevat itsenäistä liikkumista ja arkiliikuntaan kannustavaa elämäntapaa.

Lapsen oikeus tulla kuulluksi

Asemakaavanmuutoksen luonnosvaiheessa on annettu Kuopion nuorisovaltuustolle mahdollisuus tutustua kaava-aineistoon ja esittää siitä mielipide. Kaavaprosessissa lapsia ja nuoria ei ole nuorisovaltuuston osallistamisen lisäksi kuultu, sillä yläkoulun hankesuunnittelu ja kaavoitusprosessi on hankkeiden ketjuttumisen takia hyvin nopea.

Yläkouluselvityksen aikana tehtiin kysely sekä ala- ja yläkoululaisille että peruskoululaisten huoltajille. Tavoitteena oli selvittää kokemuksia ja mielipiteitä yläkoulusta ja koulumatkasta. Alakoulusta yläkouluun siirtyvien vastauksissa mm. yläkoulun sijainnilla ei ollut merkitystä noin 41 %:lle alakoululaisista, noin 38 % alakoululaisista haluaisi käydä yläkoulu Kuopion keskustassa ja noin 20 % muualla kuten omalla asuinalueella. Avoimissa vastauksissa kävi ilmi, että keskustassa sijaitsevan yläkoulun etuna nähtiin mm. helppo siirtyminen koulupäivän jälkeen harrastuksiin, kavereiden luo, kaupoiille tai kirjastoon sekä hyvät kulkuyhteydet.

Johtopäätökset

Uuden Minna Canthin koulun ja Haapaniemen päiväkodin rakentamisen mahdollistamisen asemakaavan muutoksella voi katsoa tukevan lasten oikeuksien ja hyvän elämän toteutumista Kuopion kaupungissa. Keskusta-alueen yläkouluverkosto perustuu tulevaisuudessa malliin, jossa keskustassa sijaitsee kaksi yläkoulu. Uuden Minna Canthin koulun rakentaminen Mölymäelle mahdollistaa sekä Hatsalan klassillisen koulun uudisrakentamisen nykyiselle paikalleen että Minna Canthin koulun siirtymisen toiminnallisesti ja logistisesti hyvin saavutettavaan, arkiliikuntaa ja nuorten itsenäistä elämää tukevaan paikkaan.